

Maddy Matches (פרט),
מתוך הסדרה Sweet Terror, 2006
חומר, כניית יד, 81X81X81 ס"מ

שירה סילברסטון

כשפוסעים לחלל שפסליה של מיסטי גמבל מוציאים בו, חשים כאילו נקלעים לבמת תאטרון שזה עתה זעק בה הבמאי Ifreeze. דמויות נשים בעלות שער עשוי למשעי וילדות במשחקן צבועות צבעי פסטל רכים ומתקתקים, העומדים בניגוד למבטיהן הרחשים, הן רק חלק מעבודותיה של גמבל - אמנית קרמיקה אמריקנית בניסקה מאוקלנד, קליפורניה.

גמבל, 43, גדלה בעיר פאלוס ורדס שבקליפורניה, לא הרחק מלוס אנג'לס. "אני חושבת שאחדות מעבודותיי מושפעות מהרקע שלי ובמובן מסוים הן גם נותנות פרשנות למקום ולאופן שגדלתי בו", כותבת לי מיסטי בריאיון הדואר אלקטרוני שלנו, שנתן לה זמן לחשוב על תשובות מלומדות, ובו בזמן מנע ממני מלהתרחש מהמימיקות ומטון הדיבור שלה. לשם כך נאלצתי לרלות מזיכרוני מפגש קצרצר עמה לפני כשנה וחצי בקנזס סיטי, מיזורי, בארצות הברית.

מיסטי קמבל בסטודיו

ימאז ומתמיד הוקסמתי מאמנויות הבמה. אבי היה מוכר מאוד בארצות הברית ומחוצה לה, והוא שיצר את הבובה הראשונה של פינוקיו לדיסנילנד ב-1968. ברוב חופשות הקיץ שלי כילדה הייתי מבלה עם המי שפחה בפסטיבלי בובות בערים ברחבי ארצות הברית. פרנק אוז (מיס פיגי) וקרול ספיני (ביג בירד ואוסקר מרחוב סומסטום) היו חברים קרובים של אבא שלי, והם נהגו לשמור עליי ועל אחותי כשאבי היה על הבמה. זה היה מזל גדול לגדול בבית שההורים תומכים כל כך בנטיעות ובטיוילים למקומות רחוקים. גם בשלב מאוחר יותר בחיי המשכתי ללוות את אבי במסעותיו בעולם, ובין היתר ביקרנו בפסטיבל הבובות בחולון ב-2001 ואפילו בטהרן. הזמננו לאיראן ב-1998 והיינו האמריקנים הראשונים שהופיעו שם מאז המהפכה האיסלאמית של 1979. כשנחתנו שם צירפו לנו מאבטחים, והמשטרה החשאית ליוותה אותנו כל שהותנו. הופענו מול אלפי אנשים כל ערב, ובכל ערב הקהל רקד ושר מולנו, אף שהשלטון אסר זאת. מסע זה השפיע מאוד על חיי ועל תפיסת עולמי. הבנתי שכאמן אתה רוצה לדעת שהיצירה שלך באמת יכולה לשנות."

סנדלרית-תופרת-ספרית

המקור של רבות מעבודותיי כיום הוא בדיאלוג המילולי והחזותי על חיצוניות, יומרה והלימות. מיסטי גמבל, אמנית קרמיקה אמריקנית בריאיון מקוון

"יגדלתי בשכונה אמידה למדי בפרבר של לוס אנג'לס, והקרבה לדיסנילנד יצרה סביבה קצת ביזארית בשבילי. כבר כילדה הייתי ערה לסוגיית המעמדות הברתיים ולמה שנחשב או לא נחשב ראוי. המקור של רבות מעבודותיי כיום הוא בדיאלוג המילולי והחזותי על חיצוניות, יומרה והלימות - כיצד יראוי, 'מנומסי' וינכוך להתנהג."

אביה היה טייס ובובנאי שנהג להופיע ברחבי ארצות הברית והעולם, ועיסוקו השפיע רבות על עבודותיה.

Chanel no 2 , מתוך הסדרה "2008", Chanel ,
חומר, כסא עץ, בניית יד, 61X61X102 ס"מ

עבודות רבות שלך עוסקות במוחגים, כמו מיצב הנ"ל עיניים שבו כל נעל חתומה בכיתוב Misty Gamble West Palm Beach הנראה כמוחג, או המיצב הק"רוי Chanel . מה משמעות המוחג בשבילך ומה הוא מייצג בעולמך?

כשהתייחסתי למוחג, התייחסתי ללוגו שלי או לזהות "המותגית" שלי. במיצב "ערמת נעליים" נהפכתי ל"צרנית או לסנדלרית ויצרתי נעליים עם המוחג של שמי ומקום מגוריי - פאלם ביץ' המערבית. את העיר הזאת ייסד הנרי פלגלר כקהילה שנועדה לאכלס את עובדי שני המלונות הגדולים באי הסמוך לפאלם ביץ'. בעצם זה כאילו אני אומרת שהסנדלרייה שלי היא בפאלם המערבית ואני משרתת את הנשים של פאלם ביץ'. בעבודתי אני מוצאת את עצמי מגלמת דמות של סנדלרית, ספרית או חייטת. אני חושבת שחלק מההשראה לכך הוא של סבתי. כשהייתי צעירה היא עשתה לי מנוי למגזין "יוג", ועד יום מותה חידשה את המנוי מדי שנה בשנה. גדלתי בציפייה מתמדת לגיליון חדש, וכל גיליון הייתי קוראת מההתחלה ועד הסוף בלי לפספס מילה.

תעודת זהות

מיסטי גמבל - בעלת חוואר ראשון באמנות מאוניברסיטת קליפורניה (2004) וחואר שני בקרמיקה מאוניברסיטת סן פרנסיסקו (2007). קיבלה מלגות התמחות ופרסים רבים, בכללם מלגה של שנה בוטרשייד (Watershed), מיו, ב-2007-2008 ופרס בוגרת מצטיינת של NCECA ב-2006. מתגוררת באופן זמני בקנטון סיטי, מיזורי, בשל משרת הוראה באקדמיה לאמנות של העיר. בקיץ מתעדת לחזור לכיתה שבאוקלנד קליפורניה.

את עבודותיך את מציגה בגלריות כמיצבים. כיום "מיצב" נעשה פופולרי מאוד בתחום הקרמיקה וב"כלל. אני רואה לא מעט תערוכות שהאמן או האוצר בחר לכנותן מיצב אף שפעמים רבות מדובר בהצבה של אובייקטים בחלל. מהו מיצב בשבילך ובאיזו דרך את רואה את עבודותיך המוצגות כמיצב ולא כהצבה?

למיצב יש טווח רחב של משמעויות. אמנים משתמשים במונח "מיצב" כדי לתאר עבודה שנוצרה לחלל פנימי או למקום תצוגה ספציפי. המילה "מיצב" מתארת דרכים רבות ושונות של עבודה ותפיסה. אני חושבת שאמנות מיצב משנה והופכת סביבה. אני גם חושבת

גמבל נוהגת לפסל דמויות של נשים וילדות בגודל טבעי, לעתים אף גדולות מכך. במבט ראשון הדמויות מעלות בצופה חיוך, שכן יש בהן מן הקריקטוריות והסטיירה, אך במבט שני משהו בהן מתחיל לכרסם בכך, ואולי אף לאיים. מחוות הגוף שלהן והקיפאון שהן שרויות בו מעוררים חוסר נוחות. בסדרת הילדות שלה הדבר בא לידי ביטוי באופן בולט במיוחד כשמבט נוסף מאחורי גבה של אחת הדמויות חושף מספריים רגע לפני פעולה, ניסיון הצתת גפרור או יד שהי דחלה מתחת לחצאית ונדמית כמפשפשת במבושיה. מתוך כל "ילדה טובה" לבושה חצאית וצבועה צבעי פסטל מציצה לה "ילדה רעה", הרסנית, טרוריסטית קטנה. "ירציתי שהעבודות האלה יעוררו בעתה, הלם, פרובוקציה וגם צחוק במקביל. העבודה בעצם עוסקת בלקיחת אחריות ובהעצמת היווצר, במקרה זה הדבר בא לידי ביטוי ב"העצמת" כוחן של הדמויות באמצעות אביזרים כמו מספריים וגפרורים המשמשים ככלי נשק חלופיים. את העבודה הזאת יצרתי בלימודי לתואר שני ומצאתי דרך ילקחת אחריות".

עבודה בחומר בגדלים האלה קשה במיוחד, שלא לומר סייזיפית, שכן בדרך עשויות לקרות אין ספור תקלות. מדוע העדפת דווקא את החומר על פני חומרים אחרים?

אני חושבת שאני אוהבת את האתגר... ואת הרבגוניות שלו. בשבילי החומר הוא החומר האולטימטיבי. הוא לעולם אינו משעמם אותי, שומר על הערנות שלי ואני לומדת כל הזמן. המדיום הזה מאפשר לי לעבוד במגוון אופנים ודיסציפלינות. אני משתמשת בטכניקות שלקור חות מהרפט, מצויר, מפיסול ומעיצוב גרפי שלמדתי באקדמיה לאמנות ב-1989. כשאני בונה עבודה גדר לה, אני חושבת על הקליפה או על החיצוניות/ פנימיות שלה ומשתמשת בשיטות שאני זוכרת מלימודי תפירה כמו יצירת כפלים (פֶּנְסֵים) וקיפולים.

העבודות שלי עשויות חומר לשרפה גבוהה עם הרבה מאוד שמוט. לרוב אני שורפת לקון 3 ואחר כך עוד כמה פעמים בטמפרטורה נמוכה יותר לקבלת הצבע שאני רוצה. אני צובעת באמצעות ספוג, מכחולים, צובענים, תחמוצות, זיגוגים ותת-זיגוגים. אני מעמיי סה ומעמיסה על פני השטח ושורפת עד שאני מרוצה מהתוצאה.

Sweet Terror , מיצב, 2007, חומר, בניית יד

היכן את רואה עצמך בעוד כחמש שנים? מה השאיפות שלך?

אני אדם אמביציוזי למדי ויש לי לא מעט דברים ב-To Do list שלי. הייתי רוצה לנסוע לחו"ל במסגרת חילופי אמנים, ובסופו של דבר אני רוצה לבסס את עצמי בעיר אחת שבה אוכל ללמד במוסד לתארים מתקדמים. אני רואה את עצמי גם מוציאה לאור ספרים, וכעת אני עובדת על כמה רעיונות. לטווח הרחוק מטרי רתי להיעשות אמנית קרמיקה מכובדת התורמת עשייה וזוויות ראייה חדשות לתחום הפיסול הקרמי. אני רוצה שיזכרו אותי כאמנית וכמחנכת שנתנה השראה לאחרים ליצור חזון, ושתמכה ברצון שלהם להפוך אותו למציאות

● למציאות

שירה סילברסטון - יוצרת בחומר, בוגרת המחלקה לקדרות, המכון לאמנויות במכללה האקדמית תל חי, בעלת תואר ראשון במדעי החיים מאוניברסיטת תל אביב, עורכת משנה ומפיקה של מגזין הקרמיקה הישראלי לתרבות חומרית °1280C.

איזו מין ילדה את?

ביקשתי מיסטי שתתאר את עצמה כילדה, והיא בחרה להעביר את הבקשה למרטי גמבל, אמה. מיסטי הייתה ילדה סקרנית, ערנית ועצמאית. היא תמיד נהנתה מפרויקטים שקשורים ליצירה ובילתה שעות רבות אחרי בית הספר בחוגי קרמיקה או בצפייה באביה מפסל בחומר או בונה מריונטות. כשהייתה בכיתת האמנות בבית הספר היסודי, היא אהבה לסיים את הפרויקטים רק כשהגיעו למצב שהיה לשביעות רצונה. פעם אמרה לי מורתה שהיא פרפקציוניסטית שצריכה ללמוד לנהל את הזמן שלה ביתר תשומת לב, כך תוכל להגיע לציונים הגבוהים שביכולתה להשיג. היא גם אהבה מאוד לטייל בעולם עם המשפחה. היא מאז ומתמיד הבחינה בהבדלים תרבותיים והתעניינה בהם והשתוקקה לאמץ דברים חדשים ושונים. מיסטי אהבה מאוד חיות והתחברה בקלות עם אנשים. אומץ הלב שלה התגלה כבר בגיל 11, כשטיפסה על פסגת הר וויטני בקליפורניה עם חברה מהצופים. היא מעולם לא סירבה לאתגרים. היא עשתה סקי, רכבה על קטנועים בתאילנד, כשהייתה בת 19 טיילה מסביב לעולם באונייה, ופעמים רבות חצתה לבדה את ארצות הברית. היא חיה תמיד על הקצה ושורדת בזכות תושייתה ואישיותה.

Shoe Pile (פרט), סיבב מתוך הסדרה , Primping and the Currency of Worth , 2009 חומר, יציקה ובניית יד

שלי להיות פעילים, מעוררי מחשבה, אמיצים, לוקחי סיכונים ובעלי רעב ללמוד. אני חושבת שמההתחלה חשוב ביותר לצייד את הסטודנטים במיומנות יצירה מתוך חשיבה מושגית, דיאלוג ביקורתי, טכניקה הכוללת חומרים ותהליך ומחקר בלתי פוסקים. את המיומנות הטכנית והחשיבה המושגית אפשר ללמד יחד. כמורה אני מלמדת את המיומנויות האלה במקביל כבר מיומם הראשון של הסטודנטים בכיתה שלי.

כיצד את רואה את עצמך כיום: יותר כאמנית או יותר כמורה?

אני אמנית. תמיד אהיה אמנית. הגישה שלי ללימוד ולכל דבר שאני עושה מגיעה מהמקום הזה, וכך אני פועלת בעולם. ואיזו דרך טובה יותר יש לגשת לעולם אם לא כאדם יצירתי, המוצא פתרונות, לוקח סיכונים, מחליט החלטות ולעולם אינו מוותר?

לאן את מעוניינת "למתוח" את הדמויות/עבודות שלך? האם חשבת להפוך את המיצבים למיצגים? יש לי רעיונות חדשים לסדרות הכוללות דמויות רבות משוכפלות בגודל טבעי יחד עם חלקים פיגורטיביים משוכפלים מתוך שימוש במיקס-מדיה ומיצב.

שנינו של חלל, הפיכתו למשהו אחר ויצירת סביבה הם "מיצב". אני מקווה שהעבודה שלי עושה זאת. אני מגדירה את עבודתי, הכוללת מגוון דמויות, כמיצב. יצירתי גם עבודות (הנעליים למשל) שבשבילן בניתי חללים פנימיים, וגם אותן אני מחשיבה מיצבים. לאי-חללית התחלתי להתעניין בשימוש בטכניקות חדשות ליצירת עבודה חדשה והצגתה במתכונת חדשה.

עם מי את בדיאלוג תוך כדי תהליך העבודה?

במהלך הלימודים לתואר שני ובמהלך ההתמחויות שעתיי בכל מיני מקומות הייתי בדיאלוג מתמיד עם כמה מהקולגות שלי. לרוב אני יוצרת, מציגה את העבודה ורק אז מקבלת משוב.

איזו אמנות את צורכת ומהם מקורות ההשראה שלך?

מאז ומתמיד הייתי מוקפת אמנים ושחקנים, אבל לקריירה אמנותית לא הלכתי מיד. בשנים 1993-2005 הייתי מפיקה, סוכנת, יחצינית וגם ניהלתי פסטיבלים בתחום המוזיקה. מה שבאמת השפיע עלי הוא האנשים שהקיפו אותי בתקופה הזאת - האמנים, המוזיקאים, השחקנים. כיום הסטודנטים שלי ממשיכים להדהים אותי על בסיס יומיומי.

אני גם רואה המון סרטים, מקשיבה להרבה מוזיקה וצופה בכמה שיותר אמנות. לאחרונה אני צופה בהרבה סרטי אופנה כמו Isaac Mizrahi's Unzipped. אמנים שאני אוהבת במיוחד הם אקיו טאקאמורי, מאטס, קיקי סמיט, מנואל נרי, מגדלנה אבאקנוביץ', ארתור גונזלס ועוד רבים וטובים. בתחום המוזיקה אני אוהבת במיוחד את ליאונרד כהן, מוזיקת נשמה, ויקטוריה וויליאמס, טום וויטס, בוב דילן והרשימה עוד ארוכה.

את מלמדת זו השנה השנייה במחלקה לקרמיקה של האקדמיה לאמנות קנזס סיטי (Kansas City Art Institute) במיזורי. כשביקרתי שם לפני שנה וחצי, סטודנטים שלך אמרו לי שאת הרוח החיה של המקום. האם את רואה עצמך כך? מה חשוב לך להעביר לסטודנטים?

זה מאוד מחמא לי, כמוך, אבל אני חושבת שבמחלקה יש הרבה מדריכים רוחניים והיו בה לא מעט דמויות אגדתיות, כך שתמיד חשתי כבוד גדול להיות חלק מסגל ההוראה כאן. אני מלמדת את הסטודנטים